

NOWINY

DIENNIK ILLUSTROWANY

3

Cena nru wszędzie
ct. (6 hal.)

PRENUMERATA w Krakowie
i Podgórzu miesięcznie K 1.40
za odroczenie do domu dopłaca się 30 hal. w zł.

Na prowincji miesięcznie K 1.50
Prenumerata za granicą:
miesięcznie 1 mk. 60 fen., 9 franki 80 ct.

DLA WSZYSTKICH

REDAKCYJA I ADMINISTRACYJA:
ul. Zaczęta 7 (obok gmachu starostwa)
Telefon Nr. 512.

Redaktor naczelny:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości statne, telegraficzne i listowne przyjmie
redakcja — (TELEFON 512) — od godziny 7 rano do
godziny 11 wieczorem. — Reklamy nie wstawia się.

„Nowiny” wychodzą codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych. — W chwilach ważnych dc. — i wieczorna.

Świętojanka na Wiśle.

(Z GADEK RYBACKICH).

Dopóki święty Jan nie ochrzcił na nowo wód w naszych strumieniach — niema nocy spokoju na Wiśle dla rybaka ni dla filisa. No w noc przez kilka tygodni, poprzedzających doroczne święto Kupali, dziwne dzieją się rzeczy na Wislece kochoanej.

Nie wierz w strachy, śmieję się ze złych duchów, ale w le nocy czerwcowe nie żartuj sobie z topielców, których mnóstwo ukośnie się przed św. Janem z toni wiślanej, żeby wabić ludzi niedoświadczonych w wiry niebezpieczne...

A trzeba wiedzieć, że przez cały rok wodna nie nadąra się tak ludziom we znaki, jak właśnie w tym czasie. Spróbuj wiedy płynąć nocą po rzece, choćby tam i miesiąc świecił najjaśniejszy, rozprzeczysz krótkie ciemności nocne na cztery wiatry.

Zrazu jeśli tylko usłyszysz, coraz to głębsze jęki. Dokoła pustka na wodzie, cisza na brzegach obu, a z głębi rzecznej płacz słychać wraży... To ci się wyda kwilnie dziecięce, niby z kolebki nocą w ciasej izbie... To znów buchnie łoskot rozpaczliwy, jak podybiewała zawodziła nad ranem na zgłiszczach czarnych pogorzałej chaty... Aż wreszcie uciwna naraż jęki, a za to dwa światła zielone zabłysną w ciemnej toni. To świecą tak strasznie oczy topielca.

Gdy na falach urzą czołno, zbliżają się coraz bardziej, coraz bardziej... I nagłe wyrzuci się z wody widmo przerażające, z twarzą trupio bladą. To on właśnie — topielec! Oburącz chwyci się ludzi i swirować zaczyna człowieka strasznie oczy. „Zajrzęć w nie trudno, bo się zdaje wyrznięte, jako w tych dwóch dotychczasnych głębin bezdenne, przepastne... Ino w nich dwa ogniki zielone migocą w ciemności — podobnie jak w lesie na bagniskach jakim.

Krzykniesz — to skoczy ku tobie w poturęni milczeniu, za włosy cię porwie długimi palcami i wciągnie w topiel... Już po tobie!

A nie odezwiiesz się na widok takiej mary, to i topielec ten nie cię nie zrobi złego, ani słówkiem nie przemówi: ino wzrok swój straszny wbije w twoje oczy i swirować będzie. Przedziwna moc ma on w swoim wzroku. Poprości cięgnie ku sobie żywego, cięgnie z łodzią, z ciężarem i pociągając coraz dalej za sobą, wodzi po manowach wodnych długo, bez końca, że ci się wiekiem wyda ta podróż na fali za przewodem widma zielonookiego... Aż

wreszcie zwabi cię ono w jakiś wir straszny, z którego człek z życiem nie wyjdzie, lecz po nocie długiej, męczącej, na dno pójść musi bez ratunku.

Jeden tylko jest sposób ocalenia. Wiozą o nim rybacy, znają go filisacy na Wiśle. Wystarczy zrzut w pierwszych chwilach przełęgnać krzykiem topielca, a odrazu zniknie widmo.

Jeszcze gorsze w tej porze są na Wiśle topielce.

Jeśli człowiek spotka nocą taką pannę wodną, to mu jeszcze trudniej przypominie sobie, co ma począć dla ocalenia się z toni. Bo topielca nie tylko wabić go będzie wzrokiem zdradliwym swych oczu zielonych, głębokich, ale odrazu ramionami białymi olczy go jako kochanka i włosy mokre a długie zarzuci mu sięcia na twarz, poczem przymili się zacznie głosem sennym — poki go w głębie wodne nie wciągnie na wieki i nie zawiadzie do swych siostrzy w zamkach kryształowych na dnie Wisły.

Przed jedną wszakże noc nie widywano żadnego roku na Wiśle topielci ni topielców i pono nie mają owe duchy wodne zwyczajny zjawiać się wtedy; mianowicie w noc św. Bonifacego, na trzy dni przed wigilią św. Jana. Zaraz z wieczora cisza zalegała ciemnie nurty rzeki, zarówno jak jej brzegi nawet. Filisacy pospół z rybakami zamykali się wcześniej, niż w inne wieczory, w domkach swych nadbrzeżnych, wprzód umocowawszy dobrze w przylani

łódzie i tratwy, wraz z galarami i kryptami, a starsi pilnowali, aby kłó z młodzieży na dwór z izby nie wychodził. Przed spaniem wszakże modlili się wszyscy niezwykle gorąco za dusze topielców. Gdzie niektórzy tylko spać nie mogąc od wielkiej duszności, z powodu ciepłej nocy czerwcowej, nysłać co najwyżej wybiegał z chaty na Wisłę...

Co się tam też nie dzieje dzisiaj o północy!

Pono z dna piaszczystego wynalazły się naraż łecne wieżyczki strzeliste, a z ich szczytów dzwoniły zaczynały nieopreżelcone dzwonki, głosem, podobnym zupełnie do sygnaturki na starym kościółku wioski nadbrzeżnej.

I po wierzchu fal wiślanych leci długo, długo srebrzysta fala tego dzwonienia, budząc w mętnych głębinach jakieś dziwne duchy.

ŚmierTELne blade iwarze wychylają się z toni jedna po drugiej.

Korony z lilij białych wieńczą te głowy niewieście.

A przed każdą z wody wyciąga się ręka drżąca, z płonącą żółtym blaskiem gromnicą wskazującą.

I bez tratwy, bez statku — płynie po Wiśle, wiosłem niewzruszonej, spokojny korowod bez końca...

To mniszek procesyja posuwa się z falą powoli, powoli, spowita w obłoki dymów białawych z niewidzialnych kadzielnicy... A

Operetka lwowska w Krakowie

Serya I.

- 1) Andrzej Lelewicz,
- 2) Kłanowska, jako Filii w „Pięknej z Nowego Jorku”
- 3) Miłowska, jako Violetta w „Pięknej z Nowego Jorku”.

Rękawiczki

niclane, jedwabne i imitacja
duńskich; pończochy i skarpetki
polecają:

Stefan Porębski i Ska

Kraków, ulica Grodzka 12. 2.

ku brzegom zielonym dolał wód lili białych, mieszącą je z kadzidłem...

„Siał klasztor ubogi siostr Norbertanek nad samą Wisłą, nad samutką w dą, wśród niskich pól zielonych. Ciesza w nim była zakonnica. Raz tylko w rok zbiegali się tam gwarne rzese najuboższych z okolicy dalekiej rybaków, na odpust w dzień św. Bonifacego. A wtedy mniszki białe hojnie obdzielały ubogich wszystkim, co przez rok z jalmuzny zebrali daleko wokół... dobre mniszki. Aż raz powódź przyszła nagła, niespodziana — taka „świętojanka“ straszna, podobna rybakom znana „jono wieksza, niż w inne lata — i lud hieny zaskoczyła w klasztorze na odpuscie. Zalała woda wysoka, wzburzona, ląki nizinne dokoła. Kędy wzrok sięgnie, nie — iho Wisła ogromna, jak morze.

Klasztor zaś maleńki, niewysoki. Tylko wiszczyki strzeliście dzwonią nad nim a dzwonią o ratunek z nieba. I zanim woda opadła, hukło wśród toni wisłańskiej ostatek mniszek białych, ratujących tysiąc topielców niewinnych... z modlitwą na uszach zamierających...

Później, kiedy wianki dzwiewiec Wisłą popłyną w noc świętojanki, przestają się topielecy zjawiać aż do przyszłego lata. — Snaż po świecie Kupaly mniś im się dzieć lepiej w kryształowych zamkach królowej Wandę na dnie Wisłeki szarej, skoro ludzi przestają niepokoić...

Trzeba bowiem wiedzieć, że ich wszystkich do siebie w gościnę bierze co rok Wanda w noc świętojańska, gdy dla nich zdobędzie tęczyowy kwiat szczęścia.

Oto kiedy się tęcza po wiosennej burzy czerwcowej przed Sobótkami schyla po raz ostatni nad Wisłą, zanim zblednie i zniknie, czuwają duchy leśne nad tem, by choćby koniuszkiem swego ramienia dotknęła ono ciemnego bora. Wielka to ich tajemnica i nikt też nie odgadnie, co i jak sobie one poczynają, by schłapać koniec tęczy w głab wosku cichego królestwa. — Dość, że zawsze uda im się na jedno oko mgnienie zwać tęczę w najprzepastniejszą knieję, gdzie pod tajemniczym jeziorka leśnego, w zarosłach niedostępnych czatują pilnie psotniki pod postacią czer-

wonych grzybów. Z chwila, gdy się jono tęcza dotknie głębin bora, duchy te skradają się potajemnie rąbek malutki, nieznan...

I oddają, lubo na niebie zagasła tęcza barwna, koniuszek jej chwycie się jeszcze długo tam, w leśnej gęstwinie, na krzewie bujnym wspaniałych liści paprociowych... Nie dojrzałaby go tutaj ludzkie oko. Rąbek tęczyowy widzą jono robaczki leśne, uwiązające się nad jeziorkiem. One też po kolei przylatują nad wybrany krzew paproci. I co się który robaczek dotknie go, strasz odleci — sam świecąc w ciemności.

Szukają tego kwiatu ludzie, bo to szczęścia kwiat. Tymczasem napróżno! W ona noc bowiem królowa Wanda wysłała do puszczy leśnej służebne swoje, wisłanki, które zaprowadzone przez strażników borowych — kartelków w czerwonych kapeluszach grzybowych, do wybranego krzewu paproci, zrywają tęczyowy kwiat szczęścia i niosą go nocą z powrotem na dno Wisły, do kryształowych zamków swojej dobrej pani.

Wanda zaś zaprasza zaraz do swych komnat cudnych na ucztę wielką wszystkich topielców i topielców wszystkich i gościnie a hojnie — jak w owym dworcu dawnym na Wawelu — szczęściem obdara nieszczęśliwych.

I dlatego od tej chwili co rok po „wiankach“ przy blasku ogni sobótkowych zaczyna robić się spokojniej nocami na wisłańskiej rali.

K. Kainowski.

Z pola wojny.

(Co już wstępną, a na co czekamy?)

Wyłożyliśmy już wszelkie zawodowe kombinacje, oparte na szczepłych wiadomościach o ruchach obu stron wojny. Diszaj wiemy już więcej. Najpierw, że armia generała Oku, której część brała udział w bitwie pod Wafanku, nie poszła dalej, lecz pozostała przy swoim zadaniu koło Portu Artura. Na uciekającego zaś Stackelberga nastaje armia generała Nodzu. Do niej miały należeć oddziały, które zgi-

nęły na trzech zatopionych okrętach. Kuroki część armii wysłał dla współdziałania z jenerałem Nodzu, a głównymi siłami operuje przeciw Kuropatkiniowi na północ i zachód od Fengwangczeng. To są główne zarysy położenia. Od siedmiu dni operują jenerałowie japońscy, a od pięciu dni toczą się mniejsze, ale zaciete bitwy. Prywatne doniesienia angielskie oznaczają już, wprawdzie wielką klęskę Rosyan, nawet zdobycie Liaojang, lecz nie jest to prawdopodobnem, żeby się tam sprawy tak przedko rozegrały mogły, zwłaszcza, że rozpoznanie strategiczne musi doprowadzić nie do jednej, ale do dwóch, lub trzech równoczesnych wielkich starć. Terenem ich są okolice Kaiping (Kaifu), Dasziszao, Inkau. Stackelberg od 15 rajterów na północ, żeby dotrzeć do posiłków, które mu Kuropatkini wysłał w okolicie Haiczen. Japończyków zaś zadaniem było uprzędląć połączenie i stanąć pierwsi między Kaiping, Dasziszao i Haiczen. Było to zadaniem armii jenerała Nodzu, wydługawane w Takuszan, zdążającej na Szuaj. Już omedną przednie straża jego stały na linii Wanczeu i wawozu Cipankin i tam ścierały się z oddziałami, wysłanymi przez Kuropatkina. Miejsowości powyższe są oddalone od Kaiping 70 i 50 km. Znaczna to przestrzeń, a ulewny deszcz już obu stronom ruchy utrudnia. Japończyk jednak są już z domu do wilgoci i słońcy przyzwyczajeni, umieją w mig stawiać mosty, torować gościnnie, przebywać wpraw rzeki. Ważną jest okoliczność, że Kuroki pozycje swoje powyżej Fengwangczeng dobro wolnie opuścił, gdyż stąd wnosić należy, że wszelkie rozporządzenia siły wysłał w celu współdziałania z armią Nodzu. Natomiast zdawało się, że zarówno Kuropatkini, jak i Kuroki unikają jeszcze starcia głównych armii — aż by nastąpiło rozstrzygnięcie co do resztek kolumny Stackelberga. Zawodowy stawiając jako główne pytanie w tem położeniu: czy się Kuropatkiniowi udało uniknąć walnego starcia, czy się Japończykom udało zmusić go do tego, po rozrozmieniu Stackelberga.

Sztabowcy w Waszyngtonie uznają jako nieuniknione dwie bitwy między Kaiping

Zbrodnia lekarza.

134

Młodzi ludzie, przytuleni do siebie w wżajemnym uścisku, z dłoń w dłoni, patrzyli sobie w oczy, podając się całkowicie upojeniu miłości, powtarzając znane wyrazy, zawsze te same, a zawsze nowe. Zdawało się, że dusze ich przepielnia wielkie szczęście, to też często długie chwile pozostawali w milczeniu, nie zdolni sobie przemówić, na ustach ich błędną jakis błogi uśmiech i tak trwali czas jakiś, aż znouu z pierś ich wyrwały się słowa pełne upojenia, które wypowiadał głosem drżącym od wzruszenia.

— Boże, jacy my szczęśliwi!

Nagle powóz zatrzymał się raptem i koni cofnął się wstecz.

Jakis człowiek wysoki, chudy i z przerażającym wyrazem twarzy, zaledwie popadły łachmanami, które w strzępach opadały mu nokoło nogi, schwylił konia za uźdę i przytrzymał go jedną ręką, a drugą wyciągnął uzbrojona w pistolet. Zamigotała oślepająca błyskawica, a po niej zaraz dał się słyszeć przeraźliwy huk.

Maryja opadła na poduszki powozu, a Jerzy, krzyknawszy przeraźliwie, rzucił się za złoicycę, ale już było za późno.

Piequeur, gdyż to był on, który przyszedł wyrzucić swoją zemstę na Madelozę, Piequeur rzucił się pomiędzy drzewa i zniknął wśród nieprzybranych zarosł w wybuchem szalańskiego śmiechu.

Jerzy wrócił do powozu, uniósł Maryję w objęciach z tikiwością i delikatnością kobiety. Nie mówił nic. Czy dziewczę zabite, czy może tylko omdlało, nie wiedział. Tak niespodziany i tak straszny wypadek przytoczył go.

Matka płamka krwi zabawiła prawe ramię Maryi. Rozzerwał otóżnie suknie i dotknął ciała gołą ręką. Odlechnął. Było tylko lekkie zadranie, które nie przesładowało najmniejszego niebezpieczeństwa. Omdlenie spowodowane było tylko silnym przestarcem... Już odzyskała przytomność.

Właśnie przybył do la Cendriere.

Z powozu zaślubin Jerzego i Josilella, cała służba była odwieśnięte przybrana.

Gdy się dowiedzieli jakiego niebezpieczeństwa uniknęli w tej chwili państwo Madeloz, pięciu czy sześciu najbliższych puściło się zaraz do lasu i przebiegli go wszędy i wzdłuż okolicy la Cendriere, ale nie znaleźli nikogo.

Paulina, bardzo blada, przybiegła w tej chwili do Maryi, która się do niej uśmiechała, przyszedłszy już zupełnie do siebie. Gdy jej opowiedziała co zaszło, Paulina szepnęła:

— Tak, to nikt inny tylko Piequeur, który chciał się zemścić. Gdyśny wychodził z kościoła Haut-Butti, ujrzałam go w tłumie pomiędzy ludźmi, którzy nam się przygłądali, a jego wezwanie wstrząsnęło mnie dreszczem trwogi.

Matka Róża, która przyszła także z Pauliną, przysuchiwała się opowiadaniami o tym zannach z uwagą, pełną niepokoiu. A kiedy Paulina opowiedziała Maryję, upokojona co do jej zdrowia, dziewczynka rzekła:

— Tak, to był Piequeur, jestem tego pewna.

— Dlaczego tak mówisz?

— Do ja wiem.

— Mów wyraźniej, kochanie.

— Nie mogę nic więcej powiedzieć, tylko, że ja wiedziałam o zamiarach Piequeura. Przysięgał przedemną, że się zemści.

Widziałas go kiedy?

— Tak, w lesie. Był bardzo nieszczęśliwy. Prosił, abym go wspomogła. Wiele od czasu do czasu dawałam mu kawałek chleba. Tem głód zaspakał. Prosiłam go, aby mi przyrzekł, że nie zrobi nigdy nic złego, ani tobie, ani Jerzemu, ani Maryi, ani Madelozy. Oszukał mnie.

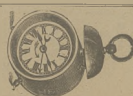
— Czy wiesz, gdzie on mieszka?

— Nie! Ale się dowiem, bo z pewnością zobacze znów Piequeura, a wtedy...

Gigg dalej nastąpi.

Darmo i opłatnie wysyła na żądanie swoje illustrowane cenniki zegarków znana ze swej dobroci i taniości firma w Krakowie

I. M. WANDERER
Kraków Stradom

Nr. 1011
S. Roskopf Patent
2 zlr.

i Liaojang i trzecią bitwę w dolinie rzeki Taiste, a że po nich dopiero nastąpi ostateczne rozstrzygnięcie bitwa, która albo otworzy Japończykom drogę do Mukden, albo na razie, aż do jesieni, postępek wojny zatrzyma. Między Siunjan a Kaiping odbyła się już starcia. Rosyjanie zostali odparci. Zdaże się, że były się tam oddziały przez Kurokiego wysłane z prawem skrzydłem Stalckelberga. Do Liaojang przybywały aż do 20 pończ za pociągami z rannymi. — Wynika stąd, że istotnie jakieś wielka bitwa została stoczona, a zarazem, że Stalckelberg koleją żelazną rozporządzał. Wiadomości, że Kuropatkin opuścił Liaojang i przeniósł główną kwatery swoją do Hai-czeng, nie wydaje się prawdopodobną zjawy wobec ogromnych robót fortyfikacyjnych w Liaojang, jak niemniej wobec jego zamiaru cofnięcia się do Mukden, a niedopuszczenia tam Japończyków. Depesze, mówiące o bitwach, nie wyjaśniają, które armie się były, ani że nie podają. Musimy czekać na urzędowe zgłoszenie nowych kłesk Rosjan, o których zgodnie donoszą prywatne źródła z Gifu, z Ninczwang, a nawet i z Petersburga.

Gniazdo lichwy.

Sprawa „Własnej pomocy”, poruszyła całe miasto. Z wielu stron dochodzą nas wyrazy podzięk za podjętą kampanię przeciw szajce lichwiarzy Bazes, Fischler et comp. Wyrażamy też nadzieję, że na podstawie faktów, które doszły już do wiadomości prokuratorów państwa, winowajcy pod zarzutem lichwy, lecz prawdopodobnie także zbrodni oszustwa.

Pogłoska, jakoby z powodu zabrania ksiąg, lichwiarskie to gniazdo zostało zamknięte, okazała się mylną.

Jak ściganą akcję?

Warto się bliżej przyjrzyć zbrodniczej manipulacji we „Własnej Pomocy”. Manipulacja ta jest skomplikowana, sposób obchowywania procentów i kosztów tak doładowy, że klient „Własnej Pomocy” rekrutujący się przeważnie z ludzi bardzo słabych finansowo, nie mogą się zgoda rozumieć w tej gospodarce i doznają tylko wrażeń, że są jak owce bezsilnie strzyżeni. Na reklamacje zaś i prośby klientów urzędnicy „Własnej Pomocy” odpowiadali wielce gburowało i wypraszali klientów za drzwi... Dłużnicy musieli zapłacić, co im kazano; dlaczego płacić, nie wiedzą.

Jeśli potrzebujący pieniędzy zgłaszał się po pożyczkę do „Własnej Pomocy” pana Bazesa, musiał zostać przedewszystkiem członkiem i mieć udział! Towarzystwa (zarzeczaj w innych Towarzystwach taki udział wynosi 10 proc. pożyczanej kwoty). Inaczej jednak było we „Własnej Pomocy”. Ten udział wynosił 260 kor., — a tytułem udziału można było otrzymać pożyczkę 300 kor.

Pożyczka ta (300 kor.) została spłacana w latach pięciu. Co tydzień mianowicie dłużnik płacił 1 koronę (tj. 260 kor. w latach pięciu) nadto co tydzień 48 h. tytułem kosztów administracyjnych etc. (co czyni w latach pięciu 124 kor. 80 h. — razem więc 388 kor. 48 h. za pożyczkę 300 kor.)

Nie koniec na tem. Dłużnik musiał zapłacić jeszcze wpisowe po 2 kor. (od udziału, 1 prc. od pożyczki na „fundusz rezerwowowy”); dalej, jeżeli dłużnik zażądał wypłaty, musiał za każdy tydzień zwrócić 2 hal., oraz koszty upominających listów etc. Mogło to w danym razie kolosalne uczynić koszty.

Trzeba dalej zaznaczyć i takie lajdactwo, dozwolone statutami. Oto owe upłaty w kwocie 1 kor. 48 h. tygodniowo, nie idą na dług, lecz na udział. Jeżeli dłużnik, dłuższy niż 6 tygodni zalegał z upłatą udziałów, obowiązywał być zwrócić całą pożyczkę z 8 prc. zwłoki bez względu na wkładki, które już zapłacił. Dyrekcja może uiszczono już wkładki uważać za przepadłe!

Kto otrzymuje pożyczkę w ciągu roku, musi za czas od 1 stycznia do chwili uzyskania pożyczki płacić po 1 kor. 48 h. za każdy tydzień i nadto procenta zwłoki! Kto n. p. otrzymuje pożyczkę 1 listopada, płaci za cały czas od stycznia do listopada procenta zwłoki (tj. za 42 tygodnie po 2 h. 14 h. i na udział 42x1 K. 48 h. = 62 k. 84 h. i razem więc 62 K. 96 h. + 2 h. wpisowego + 1 K. informacyjnej należałości + 3 K. na fundusz rezerwowy, suma 68 K. 96 h., co wszystko strąca się z pożyczki. Dłużnik otrzymuje więc nie 300 kor., lecz 232 kor. 4 h., które musi spłacić w przeciągu lat 4 i 2 miesięcy, placąc co tydzień 1 kor. 48 h. Razem czyni to 819 kor. 68 h. A więc za pożyczkę 232 kor. płaci dłużnik po czterech latach 819 kor. 68 hal., czyli o 87 kor. 68 hal. więcej, tj. płaci przeszło 10%. Prawdziwie humanitarną instytucją ta „Własna Pomoc”!

Ale tak idealnych dłużników, którzyby z ratą nigdy nie zalegli, „Własna Pomoc” nie nigdy posiada. Jej chodzi głównie o niepunktualnych dłużników bo na nich zarabia nie 10%, ale 20%, a niekiedy i sto procent.

Dla poparcia tego twierdzenia przytaczamy za „N. Reformą” dalszy konkretny wypadek. W listopadzie 1901 zaciągnął p. B. na porękę pp. Z. i L., pożyczkę w kwocie 600 koron. Z tego sięgnęło mu 160 koron na opłatę ratalną deklarowanych dwóch udziałów, wychodząc z założenia, jakoby p. B. zaciągnął pożyczkę z początkiem stycznia 1901 r. Dłużnik wziął zatem 440 koron. Ponieważ zaś przez jakiś czas tygodniowych wkładów udziałowych nie opłacał, zaskarżyła dyrekcja skrypt, zarządziła egzekucję i zaczęła rzeczywiście płacić. Wskutek tego rozpoczęła wraz z dłużnikiem zapłacić musieli, po upływie 5 miesięcy od dnia pożyczki, kwotę 640 koron w gotówce i 70 koron kosztów dla dra Fischlera, syndyka i członka zarządu Towarzystwa, czyli razem 710 koron. A więc za pożyczkę 400 koron zapłacił dłużnik po 5 miesiącach o 270 koron więcej.

Złożono w biurze redakcyjnym „Nowin” kilka interesujących kszpatek udziałowych, które przesyłamy sądowni. Omawimy rezultat w jutrzejszym numerze — i zarazem przyjrzymy się jeszcze sposobom obrony p. Bazesa i Fischlera, którzy wobec wyroku najw. trybunału tym razem nie ujdą procesowi karnej.

(D. n.)
L. S.

Wiece Towarzystw wstrzemięzliwości.

Przed kilku dniami odbył się w Wiedniu w sali Ronachera wiec Towarzystw wstrzemięzliwości.

Przebieg wiecu był następujący: Rada dworu prof. Weichselbaum obalał mylne zdania, wygłaszane odnośnie do znaczenia alkoholu, przedewszystkiem zaś zbijał twierdzenie, podnoszone w obronie trunków wysokowych, jakoby one były konieczne dla człowieka kulturalnego, mianowicie, jako środek podniecający; o toż wszystkie trunki tego rodzaju działają nie podniecająco, lecz porażająco na mózgowie

ośrodki nerwowe. Szkodliwy wpływ alkoholu, a w szczególności jego wpływ porażający jest zawsze ten sam, czy on będzie używany w formie wódki czy piwa, wina czy koniaku, rumu, likierów czy win owocowych, czy też niewinnych miódów. „Trudna jest wprawdzie walka — powiedział na końcu swego odczytu prof. W. — z głęboko zakorzenionymi zwyczajami i przesądami, lecz walcząc przeciw truciźnie moralnej i fizycznej, walczymy o zdrowie narodu”.

Rada dworu prof. Gruber nadesłał referat, który odczytany został przez dra Dauma. Dr Gruber utrzymywał, że trunki alkoholizujące do rzędu środków pożywnych zaliczamy mieć nie powinny, stąd też pożywianiem godnymi są wysiłki tych uczonych i lekarzy, którzy, jak prof. Huepfer (a u nas dr S. Sawicki i prof. Klecki) występują przeciwko abstynencji, bo temi swoimi wystąpieniami wyrażają szkody nieobliczalne dla ludzkości.

Dr Kirchmayer oświadcza, że z alkoholem rzecz się ma podobnie jak z morfiną; czem więcej się ich używa, tem większe pragnienie za nimi. Dla medycyny alkohol jest absolutnie zbyteczny, a rzeczą lekarzy jest w tym względzie zmiany konieczne poczynić. Zalecać chorym trunki wysokowe na wzmocnienie uważa dr K. ze stanowiska lekarza za zbrodnic. Zwracając się do młodzieży uniwersyteckiej, rzekł następnie dr K., jak nieoglednie, prawie po doładowaniu, zaprzeczając ona obłudnie: kapitał sił swoich duchowych po knajpach i piwiarniach.

Prof. dr Kassowicz w referacie swym oświadczył bardzo stanowczo, że alkohol pod żadnym względem, w żadnej formie, nie stanowi środka pożywnego. Nieprawdą jest — oświadczył on — żeby wino wzmacniało, a piwo karmiło. Działalność Towarzystw abstynencyjnych jest oparta na czystości i udowodnionych faktach nauki. — Zaleca łączyć, ażeby klasa inteligencji, a przedewszystkiem lekarze, w sprawie abstynencji ścieżkę przykładem ścieżki robotczej. Wiele także da się osiągnąć przez rozbudzenie szajki szlachetny, patryjotyczny gorący młodzieży uswiadomionej.

W sprawie tej zabieramy jeszcze obszernie głos. Zaznaczamy jednak, że jak we wszystkim, tak i w walce z alkoholizmem należy się strzedz przesady. Przesała i fanatyzm szkodzi nierzadko dobrej sprawie, bo ośmieszają ruch... (Przyp. Red.).

Z KRAJU.

Posucha. Z powiatu mieleckiego piszą: Rok po roku kłęski nawiedzają nasz powiat. Zeszłego roku dwumiesięczne słońce, choćby wylowło nie sprowadziły, zniszczyły doszczętnie wszystkie plony. W tym roku kłęski z powodu nietykalnej posuchy, która już rzeczą dokonaną. Woda we Włodzie ledwie się sączy; na Wiśle tak niskiego stanu wody najstarsi ludzie nie pamiętają; drobne potoki i leśne strumie wyschły zupełnie, a co najgorsze, we wielu okolicach naszego powiatu stanąć nie dostarczają wody do picia, bo z powodu suszy wyschły do dna. W polu, całe łany żyta stoją do żniwa gotowe, ale to słoma bez ziarna, bo słońcem wypalane, nie wykztałciło się ziarno. Koniec, ta podstawa karmy na zimo, nikt, nie może zupełnie czerwone, czerwone wypalane. Jarzyny, ziemniaki, bob, owies, niewyrosły, ledwie od ziemi odrósł, już się kłosa, nabierają koloru kanarkowego, a tak rzadkie, że ziemię widzi. Później bardzo słabe, z braku wilgoci niskie, z ma-

WOJNA rosyjsko-japońska kategoria o-brazkowa
w sprzedaży po 10 ct. (wydawanie „Ilustracji Polakich” składają się w obieg; i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i bibliotekach.)

Wydawnictwo to, ożdobne a nadzwyczaj tanie, jest niezbędne dla każdego interesującego się wojną na dalekim Wschodzie. Zawiera mapy, plany, portrety wodzów wojennych, opisy, 60 ilustracji. Cena 10 ct.

lym kłosem. Kapuśty przepadły zupełnie, a ziemiaki, poubrane za powodu kilku nocnych przymrozków, w dzień palone słone, nie zapowiadają nawet średniego plonu. — Choćby spadły jeszcze, to i tak, z wyjątkiem ziemiaków, już nie poprawią obecnego stanu. Straszny rok nas czeka.

Myślenie. (Koncert w „Sokole”). Tow. gimnast. „Sokół” w Myślenicach urządza w sobotę 25 czerwca koncert w sali własnej. W programie chór, śpiew solo, orkiestra i t. d. „Sokół” ma nadzieję, że tutaj też inteligentcy i miłośnicy sztuki przybędą na ten zajmujący koncert gromadnie.

Ze Szczawnicy. Pierwsza lista gości, przybyłych od 20 maja do 16 czerwca b. r. wykazuje 240 druzna a 896 osób.

Nowy Targ. W dniu 21 czerwca odbyła się komisja techniczno-policyjna na linii kolejowej Nowy Targ-Suchabara. Cześć tej linii do Podczernowego będzie otwarta 25 go czerwca b. r., wobec bardzo korzystnego wyniku komisyjnego. Z Podczernowego do Suchabary na razie otwarcie nie nastąpi, ponieważ Węgrzy nie są jeszcze przygotowani do objęcia ruchu granicznego.

Kolomyja. 21-o czerwca. (To i owo). Tutaj też są obwodowy wytoczył śledztwo karne przeciw Jul. Kozakiewiczowi, poszmistrzu w Kutach i tow. o zbrodni kradzieży, pełnioną na szkodę przeszło 150 osób w ten sposób, że zabierał przez kilka lat z listów pieniężnych i polecenych, był z przesyłek opakowanych pieniądze i towary, wartości ponad 600 koron. Do Kut wywieziono osobnego sędziego śledczego celem przeprowadzenia na miejscu dochodu.

Paotcha. panująca obecnie, daje się bardzo we znaki ludności naszego miasta. Chmury pyłu i kurz unoszą się nad alniami, świadcząc o działalności magistratu a zdiwne mniemania. Gdyż na który z podatków „śmielczy natury” nie się dotąd z grzeszącą próbą o skropleniu idea, tak mniej więcej otrzymuje odpowiedź: „Proszę pana, gdybyśmy zaczęli kroić wszystkie alie, toby nam wody w Pracie nie stało”. Tabaceln! Od wiehce dodam tutaj skromną uwagę, że przewidziano świętego magistrata są rzeczywiście podziwiania godne.

W sobotę 18 b. m. odbył się popis uczniów szkoły w „Sokole”. Po ćwiczeniach wolnych i na przyrządach, które młodzież wykonywała zupełnie zadowalniająco, przemówił do niej p. Biega, wskazując na znaczenie wychowania fizycznego i zachęcając do jak najliczniejszego uczęszczania na gimnastykę.

Również w sobotę dał nasz teatr ludowy ostatnie w tym sezonie przedstawienie, na które zjechała się komedia Balachonic „Kłob kawalerów”. Role z tej komedii znaleźli w naszych amatorskich bardzo dobrze wykonawców, to też nie skąpiono im oklasków. Na pierwszy plan wysuwni się pp. Elżbieta i Greenowie.

Winniki urzędu „Sokół” w niedzielę 26 b. m. na Pracie. Bardzo uroczysto i obity program skłoni zapewne publiczność do wzięcia w nich licznego udziału.

Z sali sądowej.

Kraków, 23/VII 1904.

Spółnik włamania Sobola i Gregorskiego. Dniaś przed zwykłym trybunałem w lut. sądzie kraj. karnym pod przew. r. dra Muszkowskiego, stał 21 letni Gustaw Lasoś, czeladnik brzoźniczy z Podgórze, oskarżony o zbrodnię włamania i usiłowanie kradzieży.

Jak swego czasu donosiśmy, w nocy z 3 na 4 bm, włamali się do sklepu N. Neumana, w Domu Matejki przy ul. Floryjańskiej,

mordercy Kleszczów, Sobol i Gregorski, oraz Gustaw Lasoś, który po raz pierwszy dopiero wybrał się z nimi na kradzież. Przyrestawomani oskarżeni zostali wszyscy razem do więzienia sądu kraj. karnego, a Lasoś, po objawieniu oprócz powyższej kradzieży, żądanej jeszcze nie popełnił, stanął dzisiaj przed zwykłym trybunałem, gdy jego towarzysze 50 bm. staną przed sądem przysięgłych.

Ze łzami w oczach opowiada Lasoś, jak Sobol wciągnął go do szajki, a następnie namówił do kradzieży. Jakkolwiek się już zdecydował nadeść się na kradzież, to jednak, gdy Gregorski i Sobol weszli do bramy, on stanął na ulicy i nie chciał wejść. Wówczas Sobol chwycił go za rękę i wciągnął do środka ze słowami: „Chodź, psikawę, hajduku, bo nie chce, był nas zdradzić”.

Do czynu przystąpił się w zupełności, a trybunał, po przeprowadzeniu rozprawy, skazał go na 2 miesiące ciężkiego więzienia z postem co tydzień. Oskarżony wyrok przyjął i poeżął odrzuć karę odsiadując. Oskarżenie wnoszą zastępca prokuratora dr. Pitts.

KAWA

4 i 1/2 bardzo dobrej surowej złr. 540
przesłaja do każdej stacyi handel

Józefa Landaua
Kraków, plac Szczepański 6.

Za doskonałość gwarantuję. Kawę, jeżeliby się nie podobała, przyjmuję napowrót!

Zwraca się uwagę na ogłoszenie nowo otworzonego magazynu konfekcyj dziecięcej J. Maszarskiej przy ul. Floryjańskiej.

Zwraca się uwagę na Probieżnik znanych wieden Romana Marczyńskiego na Półwsi Zwierzynieckim w „Pałacu”.

Co słyszać
Kraków, dnia 23 czerwca.

KALENDARZ.

Dziś w piątek Jana Chryzostoma. — Jutro w sobotę Willelma. — Pojutrze w niedzielę Jana i Pawła.

Plakat.

Teatr. W mieście „Mikado”, operetka w 2 aktach A. Salwana.

Z teatru. Zarząd operetki lwowskiej podaje do wiadomości, że dziełskie przedstawienie japońskiego „Mikado” dane będzie wujakowo po cenach zwykłych dramatów, a to na licznę prośby młodzieży szkolnej i akademickiej.

W sobotę po raz drugi danym będzie „Druciarz”, który na wczorajszym przedstawieniu wspaniałym tożem zaskarbił sobie sympaty publiczności.

Repertuar „Operetki lwowskiej” w Krakowie:

W poniedziałek 27 czerwca b. r., po raz pierwszy (nowość): „Madame Sherry”, operetka w 3 aktach Hugona Felisa.

We wtorek 28 b. m. po raz trzeci: „Druciarz”, operetka w 3 aktach Fr. Lehara.

We środę 29-go b. m. po raz pierwszy (nowość): „Jad i Malgosi”, bańa operowa w 3 akt. (5 odslonach) Humperdincka.

We czwartek 30 b. m. po raz drugi: „Madame Sherry”, operetka w 3 aktach Hugona Felisa.

W piątek 1 lipca b. r. po raz pierwszy: „Wolny szelceł”, opera romantyczna w 3 aktach (5-cin odslonach) Webera. (Po cenach zwykłych).

W sobotę 2-o lipca b. r. po raz czwarty: „Druciarz”, operetka w 3 akt. Fr. Lehara.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Towarzystwa zwaj. pomocy urzędników przytawców powiatu krakowskiego, przekształcone przez tegoroczną Radę nadzorczą na Tow. zwaj. ubezpieczeń urzędników przytawców, odbędzie się w niedzielę dnia 26 czerwca b. r. godz. 3 po południu, w lokalu przy ulicy Kopernika pod l. 1. — Na porządku dziennym zgromadzenia jest omówienie zmian zawartych w statucie. Nadmieniamy się, że obecnie można będzie zabezpieczyć sobie w tym Tow., zastępując pod kontrolą rządu, rentę na starość, rentę inwalid, rentę wdowia i sierota, za stosunkowo bardzo małym wkładkami.

Festyn japoński odbędzie się w przyszłą niedzielę w parku krakowskim. W programie znajduje się między innymi: świetła lalka, nader piękna japońska zabawa dla dzieci, świetło wisien, uroczysty pochód królowej wiosny według obrazu japońskiego. Odegranym też będzie japoński dramat „Komazawa i Asagao”. Festyn zapowiada bardzo piękny śniad, w stylu japońskim, rozłożony wieczorą po mieście.

Z Tow. Oświaty ludowej. Zarząd główny krak. Tow. ośw. lud. oddał 17 b. m. pod przewod. prezesa ks. dra Spisa posiedzenie, celem ukończenia się. Wiceprezesaami wybrano: dra Ant. Malkiewicza i Sewerną Udziele; sekretarzami: dra Reb. Studęja i St. Polaczka; podsekretarzami: Konrada Mościckiego i Miecz. Sandeckiego. Następnie dokonano wyboru 5 komisji, t. j. skarbowej, organizacyjnej, czystelniczej, teatralnej i wydawniczej.

Operetka w Krakowie. Zjechała do nas niedawno operetka lwowska, wspaniała bardzo asymetryczna, wnosząca na scenę miejskiego teatru wesołość, humor, lekką muzykę, rucieliwe, gwarne życie. Personal operetki, to starzy nasi znajomi, to nieomocna Kaspro-wiczowa, fukcyjna wiecznie młoda, prawdziwie, faktycznie: to Kłiszewski, pełna humoru i werry, czy to kiedyś śpiewa, czy tańczy; to Miłowski, pełna zryku pikantnego, a tak sympatycznie przelagająca „po lwowaku”; jest i starsi Lelewicz, wyborny w swoim suchym komizmie, niewyczerpany w dowcipach, jest Kratochwil, Kosiński, znany publiczności krakowskiej z „Trójki hulańskiej”, kiedy bawił w Krakowie, wyborny śpiewak Malawski, Okuński i i. Jest też i sporo młodych, zaczynających dopiero karierę artystyczną. Najintymniejszą jest pana Traciwicki-czówna, zyskująca z dniem każdym coraz większe uznanie, nowa gwiazda lwowskiej sceny. Sztuczne zbierają oklaski przy Ostrowska, Łomickich, Korzeniowska. Trzeba dodać, że cały ten personal jest znakomicie z sobą zgrany, że reżyserja jest świetna, choby zgodne, wystawa wspaniała, orkiestra prowadzona świetnie przez kapelmistrza pp. Wacława Elzyska i Skomskiego. Nie dziw, że Kraków się bawi...

W nowoże działającym podajemy Czystelnikom fotografie gwiazd operetki, Kłiszewskiej i Miłowskiej i nieznowanego Lelewicza.

Rozprawa przeciw Mullerowi i spółnikom oskarżonym o zbrodnię oszustwa, pełnioną w Tow. Rękodzielniaków i Przemysłowców odbędzie się z wspaniałą powściągliwością w sprawie, albowiem to same okoliczności, które spowodowały zaskarżenie ławy przysięgłych, będą istnieć do końca obecnej kadencji. Prawdopodobnie jest, że rozprawa ta nie odbędzie się w Krakowie, lecz zostanie delegowana innemu sądowni, najprawdopodobniej sądowi w Tarnowie.

Rozprawa przeciw mordercom Kleszczów wyznaczoną została na dzień 30 czerwca b. r. Rozprawa odbędzie się za biletami wstęp.

Złoty zegarek, bardzo piękny, pochodzący prawdopodobnie z kradzieży, odebrano od niejakiego Franciszka Korony. Właściciel mo-

Każy
nowy
Abonent 1)

„Nowin” i „Kuryera Krakowskiego”

strosmy bezplatnie premium Wiedzy nowy abonent otrzymać Alena Salwa z 80 zł. Kawa Abonent pisać H. G. Willes „Gdy śpiący się zbudzi” albo nową nowelę „W naszej leśniczynie”; półroczny bogaty list „Album Wawelskie” którego cena księgi wynosi 80 centów.

można korzystać z biura bezpłatnej porady prawnej (w niedzielę od 10—12 w poniedziałki i czwartki od 5—6 popołudniu) jakoteż z bezpłatnej wypisywania kartelek (w niedzielę od 10—12 i czwartki od 12—3 w po-
sobnietronaj w wyborów dachu zalegi, zsem, i franc. Biblioteka chętnie

dział, a sposób proponowania składu komisji przez r. Federowicza jest wprost niewłaściwy.

W tym samym duchu przemawiał r. dr. Frühling.

Dr Stanisławski w słowach pełnych nienaturalnego patosu odzywał się do „koleżanów i sąsiadów, że sprawę tę należy po koleżeńsku załatwić.

Dr Sokółowski oświadcza na wstępie, że nie należy ani do większości, ani do mniejszości. Jest zaś zdania, że należy wyzyskiwać wyniki śledztwa karnego.

Dr Leo w gorących słowach przemawia za sprawą Bazasa et consortes i sądzi, że po porozumieniu cała Rada jednomyślnie będzie głosować za nagłością wniosku.

Celem porozumienia się, proponuje przerwę 10-minut. Prezydent zarządza przerwę. Po przerwie uchwalono wybrać komisję. Następnie oświadcza prezydent, że wobec ważności sprawy zarządza wybór składu komisji kartkami.

Podczas całej dyskusji siedzieli na sali „obrażeni“ przez dzienniki radiowie pp. Bazas, Rimler, dr Fischer i słuchali.

Do komisji tej weszli radcy: Daszyński, dr Koy, dr Gross, Sars, Uderski, Sędziński i Szurski. Głosowało 38, oddano 6 kartek pustych.

Następnie przystąpiono do porządku dziennego.

Wojna rosyjsko-japońska.

Londyn. Biuro Reutersa donosi z Liao-jang pod datą 21 bm.: Wedle wiarygodnych wiadomości, Japończycy obecnie nie potuwają się naprzód koło Portu Artura. Rosyianie mają nadzieję, że twierdza będzie mogła wytrzymać oblężenie, jeżeli za pewnie będą dostateczne zapasy żywności. Bardzo znaczącą się sytuacja na południu. General Kuropatkin zdaje się być wszędzie obecnym nawet pod Wafan-tion. Obie armie japońskie otrzymują każdej chwili wzmocnienia z północy. W zatoce Liaotung cierpią Japończycy wiele z powodu deszczów.

Czifu. Słychać tu w formie pogłoski, że Japończycy wczoraj i ubiegłej nocy atakowali energicznie Port Artura od strony lądu i morza. Kapitanowie dwóch okrętów, które tu przybyły, a które wczoraj przeplwały koło Portu Artura, donoszą, że nie słyszeli strzałów od strony Portu Artura.

BITWA.

Londyn. W okolicy Liaojang i Hajczeng toczy się bitwa między armią Kuropatkina a Kuromkim. Stackelberg, atakowany z dwu stron, ponosi straszne straty.

Petersburg. (B. kor.) Telegram jen. porucznika Sacharowa donosi, że w dniach 21 i 22 bm. stoczono kilka potyczek z japońskimi strażami przednimi pod Siun-czekem. Wojska rosyjskie cofnęły się w porządku ku Kaiczu.

Tokio. (B. kor.) (Oficjalnie). Oddział wojska, operujący na półwyspie Liaotung, zajęł dnia 21 bm. po południu Siun-czek, co 20 mil na południowy zachód od Kaiczu.

Generał Kuropatkin.

Londyn. Biuro Reutersa donosi z Liaojang pod datą wczorajszą, że Kuropatkin objął osobiście dowództwo nad armią. Kuropatkin większą część siberijskich strzelców i 60 armat wysłał na południe do Daszcziaa i dalej.

Uposobienie w Petersburgu

Londyn. „Daily Telegraph“ donosi z Pe-

tersburga, że panuje tam w szerokiach kołach wielkie zniechęcenie do wojny, jednak zdają, że jeżeli Francja pieniędzy dostarczy, wojna trwać będzie dalej, bo iżcy jej sobie obojętnie. Car wogóle nie wierzy w wielkość kłes, zdolno mu bowiem wyłamać, że wszystko, co doład było, stanowiło tylko przypadek, przyczem bardzo podnoszą sukcesy eskary wladwoy-stockiej. Car jest wobec tego dobrej myśli.

„Pasorzyły wychodźców“.

Nowy Jork. Trzaski okrętowy zniżył ceny jazdy III. kl., jako odpowiedź na zmniejszenie cen przez linię „Cunard“.

Miliony Kartuzów.

Paryż. W kuluarach Izby słysząc, że Rada gabinetowa nuchwiała po ukończeniu obrad komisji śledczej wydalci Lagrave'a z urzędu.

Prace komisji śledczej mają być wkrótce ukończone. Zeznania Bessona uczyli na wet u nacjonalistów (przeciwnych rządowi) nader przykre wrażenie; jego zachowanie porównują z zachowaniem się Humberta. Słychać, że generały przeor Kartuzów, hr. Rey, stanie przed komisją śledczą.

Prezydent Roosevelt.

Chicago. Republikański konwent narodowy oddył ponownie zgromadzenie, na którym odczytano program konwentu. Program wylicza przedewszystkiem dzieła partji republikańskiej, oświadcza się za używaniem waluty złotej, za silnym rozwojem marynarki handlowej i wojennej, za utrzymaniem doktryny Monrogo, podnosi działalność Roosevelta i jego osobiste zasługi około administracji i około podniesienia powagi Ameryki na zewnątrz. Pod rządami Roosevelta, wywoził program, znajdując się Ameryka w pokojowym stosunku do całego świata. Nigdy nie szanowano nas bardziej jak obecnie. Możemy być zastrzeżeni oddać administrację Roosevelta pod ocenę narodu amerykańskiego.

Bandyta marokkański.

Waszyngton. Amerykański konsul w Tangerze prosił o instrukcję w sprawie Perdicarisa. Sekretarz stanu Hay polecił mu w odpowiedzi aby przestrzegał instrukcji udzielonych mu poprzednio i aby bez polecenia z Waszyngtonu nie wysyłał wojska. Konsul powinien zażądać od rządu marokkańskiego albo żywego Perdicarisa albo nieżywego Raizula.

Tanger. Pewna firma francuska pożyczła sultanowi marokkańskiemu 70,000 dolarów na wykupienie Perdicarisa i jego pasierba Vasleya z rąk Rajzulęgo.

Różne wiadomości.

Walka z wojami. W nowojorskim ogrodzie zoologicznym do kłaki, zawierającej 11 wędzów z gatunku ptyłków, weszło w tych dniach trzech doszorców dla dania gadom lekarstwa, przepisanego przez lekarza weterynaryj. Trzem wędzom największym, liczącym po 12 stóp długości, nie podobało się widocznie ta wizyta, rzuciły się bowiem na wchodzących. — Jednego z doszorców chwycił was zębami za rękę, drugiego za nogę, a prztem wszystkie uisowały objąć słoniowi ciału ofiar, aby je poślubi. Na krzyki napojeniemi danie-biegli inni doszorczy, którym udało się wreszcie oswobodzić napadniętych. Jeden z wędzów tak mocno wpił się zębami w rękę doszorczy, że musiano otwierać pasczkę dżutem.

Walka o emigrantów austriackich. Trzaski okrętowy, przegrawszy, jak się zdaje, na Węgrzech kampanię linii Cunarda, stara się uciekać już w Austrię, gdzie w przygotowaniu jest nowe ustawodawstwo emigracyjne. Jenerał dyrektor hambursko-amerykańskiego

Towarzystwa okrętowego, p. Ballin, i dyrektor północnego „Lloyda“, p. Wigan, zawarli za pośrednictwem „Bankverein“ układ z „Oestr. Seeschiffahrtsgesellschaft“, który zapewnił mu i nadal niemieckim Towarzystwom zysk z austriackich, więc przewiezienie polskich, wychodźców. Jako parawan służy „Oestr. Seeschiffahrtsgesellschaft“ (prez. — Austro-Amerykański). Niemieckie Towarzystwa obejmują 5 milionów kor. akcyi nowo emitować się mających owej „Seeschiffahrtsgesellschaft“, z tych pieniędzy zwiększa się park okrętowy i urządza na razie w odstępach czteronastodniowych jazdy pasażerskie pomiędzy Tryjestem a Nowym Jorkiem. Żegluga prowadzi Towarzystwo austriackie, ale ajencye pasażerskie podlegają wprost zarządowi trustu. Dla zawarowania austriackiego charakteru przedsiębiorstwa, zawiera układ postanowienie, że dostawa okrętów i materiałów przy równej cenie zastrzeżoną jest przedsiębiorstwom austriackim.

Dom dla emigrantów w Tryescie. — W związku z układem pomiędzy trustem okrętowym a Towarzystwem „Austro-Amerykański“, ma rząd austriacki zamiar wybudowania w Tryescie wielki dom dla emigrantów. Zapytany przez korespondenta „N. fr. Presse“, wiesprzedzi władzy portowej, radca dworu, Strobbach, potwierdził, że zamiar taki istnieje i że kosztu preliminarzowane są na około 700,000 koron. W tym domu emigranci podczas oczekiwania okrętu znajdą za darmo stronomiczną opiekę, mieszkanie i utrzymanie i o-toczeni będą opieką władz austriackich. — Dom budowany będzie w pobliżu Miast del Riso i połączony z kościołami katolickimi i cerkiewką prawosławną. W pobliżu umieszczony będzie zakład desinfekcyjny i lazienki. Zanim budunek będzie wzniesiony, istnieje zamiar adaptowania starych koszar na pomieszczenie emigrantów. Idzie o to, by teraz już rząd z kompetentnej strony zawiadomiony został, iż obecnie kierownictwo wszystkich zakładów emigracyjnych oddane być powinno w ręce urzędników polskich. Emigracja z Austrii jest właściwie głównie tylko emigracją z Galicji, a zaaden niemiecki, czy włoski urzędnik, nie znający polskiego i ruskiego języka i nieświadomy potrzeb i zwyczajów włościan, nie zdoła zapewnić im właściwej opieki.

Dewicpy na temat wojny

Zagadka wyjaśniona.

Wbrew wszelkim prawom narodów nabija Japończycy armaty prosiem Zachelania i nie też dziwego, że tak tępią Moskali.

Niepojęte.

— Nie pojmuję — rzekł car po nowej kłesce swojej marynarki — dlaczego my raczej odrazu nie podlegniemy się balonami, jeżeli tyli moich okrętów wylatnie w powietrze.

Zgorszenie.

Moskale zażyli nową miny. Kiedy się car o tem dowiedział, zawołał:

— Bójcie się Boga, eód wam zwinily mo-je okręty.

W teatrze miejskim dnia 24 b. m.: „Mikado“ czyli „Jeden dzień w Ti-Ti-Pu“, operetta w 2 aktach W. S. Gilberta, muzyka A. Sullivan. Mikado Japoncy, syn jego „Lelwicz“ Poah-Bah, urzędn. do wszystk. „Kosikis“ Paia-Tsue, obywatel japoński „Paszkowski“ Pity-Sing, siostra Ko-Ka „Młotkowska“ Jan-Jum, „Trasickiewicz“ Esap-Ho, „Ostrowski“ Katicza, starsza panna „Kasprowiczka“ Japończyk, Japenki, Dworzanie. Pensyonarki.

Rzecz dzieje się w mieście Ti-Ti-Pu w XV-ym stuleciu

Ilustracja polska

w Krakowie najlepszy tygodnik dla rodzin polskich, 30 ilustacji w numerze. Dwie powieści. Kwartalnie Kor. 3-90.

Redakcja: Kraków, ul. Zaczeka 1. 7.

„Swoszowice”

Sesón letni od 28 maja.

Zakład kąpielowy wód siarczanych.

Wśród parku stuletniego i lasu śpikowego, 5 km. od Krakowa, stała kolej, poczta i telegraf w miejscu, 18 razy dziennie połączony z Krakowem koleją i omnibusami. Znanie w Polsce od XV. wieku Swoszowickie wody siarczane, przewijając swą ulgę i skuteczność inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne — leczą: przewlekłą gęstość słowicy i mięśniowy, jeżeli dą (podagę), choćby serca na podwalin reumatycznej, nerwobóle, szczególnie łachis, parażenia tak centralne jak obwodowe. Kłg we wszystkich jej postaciach, choroby skóry połączone z psorazem i szrumieniem włosów skóry, przewlekła zatrutka rógła i otowiem, obrzędnia kóści, różne choroby nrtrowe.

Mieszkania w kwietnia, maju, wrzesniu i październiku o połowę tanie. — Murka zakładowa Restauracya w miejscu. — Ceny umiarkowane. 618 2-3-2

Bilższych szczegółów udzieli Władysław Kwietński w Swoszowicach.

Materye wełniane Perkal, Batyst, Płótna i Sztytynki, Bielizna stołowa, Bielizna męska i damska własnego wyrobu, Panele, Barochany, Pióślenka, Zęfty, Kretony, Bluzki i Kalki gotowe, Kce, Kapp, Ghodulki, Wyprawy ślubne poleca 494

Tani Sklep Chrzęściński „Pod Kościuszką”
w Krakowie, ul. Mikołajska L. 1.

Złocenie samogły, wysyłka się odzw. pocztą. — W niedzielę i święta sklep zamknięty. — Ceny niskie, state

Zakopane Chałubińskiego 25

LELIWA

PENSYONAT Drowej TYSZKIEWICZOWEJ

685 2-10 otwarty z dnem 15 czerwca r. b.

połącza pokoje z całem utrzymaniem

K. TOMASZEWSKI W ZAKOPANEM

Krupówki L. 35, vis-a-vis hotelu „Morskie Oko” poleca Sz. P. T. Publiczności
NOWO OTWARTY MAGAZYN
porcelany, fajansów, szkła, lamp, wyrobów alpakowych, herbaty. Wyrobów akórkowych, przyborów kielasowych, do sycia, haftu i robót ręcznych, bielizny męskiej, krawatek, rekawiczek i kaloszy, szczyliwym i łaskawym względem. Ceny krakowskie. 602-800

Większej dostawy mleka

poszukuje

ZARZĄD MLĘCZARNI

437

E. Dobrzyński

452

Kraków, ul. Sławkowska 12.

Rządowo uprawniona

FABRYKA WÓD MINERALNYCH I SZTUCZNYCH
I SPECYJALNIE LECZNICZYCH
pod firmą

R. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ulica św. Gertrudy 14.

wyrobis pod kontrolą Akademii Drzymałowej Tow. Lek. Krak.

połączone przez toś Towarzystwo

Wody mineralne odpowiadające składom chemicznym, jak: Woda bilńska, Giesublerka, Seltzerka, Vichy, Martenbach, Homburg, Kinsington, tudzież specjalne kielasze, jak: Błoga, Bronowa, Jodowa, Żelazna, Kwasa oraz wody lecznicze normalne z propolis prof. laworskiego. Sprzedaż całościowa w aptekach i drogeriach. Cenniki na tądanie franco.

„HENNOLINA”

barwi włosy siwe stopniowo od blond do najciemniejszych, konserwuje i wzmacnia. — Poleca 354

WISKIDA REMI, KRAKÓW, PLAC MARYACKI.

Perfumerya. Fabryczny skład gubieni.

Zakład art. rytowniczy

STANISŁAW NIEMCZYKA

pod firmą:

F. WÓJTYCH

Kraków, Szułcinie 10, od strony

kociola N. M. P. Przyjmie zaraz

dwóch zdolnych pomocników

oraz z dobrego domu

ucznią do praktyki.

684 3-8

PIERWSZY ZAKŁAD

POGRZEBOWY

Al. Szafranieckiego

w Krakowie, ul. Mikołajska L. 16.

Skała nasz własny wyrob. tru-

mien, ulica Kopernika L. 82.

Ceny najniższe, bo od 35 zł, tru-

my nie metalowe, a od 15 zł. trawy

dobowe. 598 51-32

WYROB KRAJOWY

OBOWIA ANTONIOGO TABORA

w Krakowie, róg św. Gertrudy i Zielnej

połącza w wielkim wyborze różno-

meskie po 4 zł. 50 ct., damskie

po 3 zł. 50 ct. oraz dziecinne

Pracownia obowią

męskiego i damskiego

Jana Kornasia

w Krakowie

przy ulicy Długiej L. 25

połącza swe wyroby trawo po

najniższych cenach.

Krój angielski, francuski, Trwa-

łość ruska. 688 2-3

NAJLEPSZE

HYGIENICZNE

TOWARY GUMOWE

do celów sanitarnych

połącza

Reim i Spółka

w Krakowie, Rynek 37, linia A-B.

Czaszki, szewski, Wyroby dyktacyjne.

Knięgi handlowe, Kopiały, Prasy do kopiowania, Papiery

listowe i Kopyty, wszelkie Druki tabelarne, Zawiado-

wienia ślubne, Bilety wizytowe drukowane i litografo-

wane, poleca najtaniej

WACŁAW JANECEK

przedem

Janecek i Woyciechowski

SKŁAD PAPIERU

w Krakowie, Rynek 8, naprzeciw kościoła św. Wojciecha.

Skład teleg buchalterskich firmy F. Rolinger.

Porębski & Zimler

Kraków, Rynek L. 8

połącza

Paski,

Żaboty,

Krawaty,

Koźnierze,

Bluzki i halki damskie,

Rękawiczki,

Skarpetki,

i Pończochy. 598 0

16 lat na Sybirze

opowiada o starożytności, który prze-
bieg 16 lat niewoli sybir-
skiej i wyrwał się ucieką-
przez Japonię na miasto swe-
go przemożenia. Zięty oia-
wio bezpłatnie. Całość za-
wierzać będzie najwyżej 25
zesz. po 10 ct. 20 bal.

Do nabycia w księgarniach,
których pami, u księgarzy i id.
Skład główny na Kraków w
burze J. Hopesa i A. Sa-
lamonowej, pl. Maryacki
L. 2 i 4 w kiosku przy rogu
ul. Dietla. N. K. 14.

B. Landau Lwów.

651 9 10 Czeroniego L. 3.

Na służbę!

Powoz i Remizy i a
służby, chrząty, spacer i po-
lowania wynajmuje najtaniej,
w Krakowie 15 689

P. GUZIKOWSKI

Grzegorzki 41, telefon 33P.

Zastawione brylanty

perły, złoto, srebro i inne
kielejnoty wykupuje się bez-
płatnie, celem zakupu po
najwyższych cenach.

M. Brenner, ul. Szpitalna 3,

jubilier.

WILHELM FENZ

Kraków,

Rynek, Róg Szewskiej

połącza:

Zabawki w wielkim wyborze. Karty
korespondencyjne krakowskie,
patrytyczne i fantazyjne. Widi
kolonka krygialna. Pudry, kre-
my i przybory toaletowe.
Wyroby skórkowe angielskie. Pio-
tyki japońskie kielaszkowe. Li-
pety, szalki, fryzy, lampy, cho-
kiele, listwy, i sztukszary.

Jedyny najtaniej

skład zegarów i

zabawek poleca

ISMAEL CYPRES

Kraków

Foryńska 48,

Bogato ilustro-

wane cenniki

darmo i opłatnie.

606

Nagrody pilności

Wybór słosownych książeczek i obrazków o dla dziatwy po możliwie najtańszych cenach — poleca

Księgarnia katolicka 356

Dra Władysława Miłkowskiego

w Krakowie, ul. św. Jana 6 (Hotel Saski)

Tamże wyszedł: **Najtańszy przewodnik po Krakowie** Cena 20 hal

Nagrody pilności

Książeczki do nabożeństwa od 20 hal. Obrazki oprowione, medaliki i karty jubileuszowe (na 50-cie lecie dziesiąty Niepok. Pocz. N. Panny) komplet 1 kor.

poleca **HANDEL ARTYKUŁÓW DEWOCYJNYCH**

Hazimierza Zajęczkowskiego

plac Maryacki 1. 8. w Krakowie.

Torby, Kufry i przybory do podróży oraz w wielkim wyborze

WYROBY SKÓRKOWE I PAMIĄTKI Z KRAKOWA

poleca najtańiej

Magazyn Nowości i Przyborów do pisania

F. A. GRIGARA
Główny Rynek główny, jolina A-B. 1.95

Do wydzierżawienia w powiecie Limanowskim

„Dwa folwarki”

nie wielkie
gleba pszenna, warunki przystępne.

Zgłoszenia pisemne przyjmują biuro „Nowin” ulica św. Jana 1. 30. 81 4-6

Poszukuje dzierżawy

od 1 lipca b. r.

mniejszego folwarku 100 — 200 mórg roli i tak z dobrimi budynkami gosp. z wygodnym domem mieszkalnym — z zasiewami z inwentarzem żywym i martwym przy bieżącej drodze lub przy kolei. Inwentarz zapłać gotówką; zasiewy zyszcze sobie oddać w naturę w ostatnim roku dzierżawy.

Gdyby który folwark w limanowskim odpowiedział moim zyszeniom, bardzo proszę o możliwe odroczną odpowiedź co do dzierżawy z warunkami szczegółowymi. Ewentualnie proszę wskazać mnie właścicieli do kogo mam się udać o dzierżawę anonosowaną w „Nowinach” z dnia 21 b. m. 697

FABRYCZNY SKŁAD PARASOLEK

w największych francuskich wzorach poleca po cenach bez konkurencji

A. nastazy FRONCZ Kraków Floryńska 17

Do zamiany na majątek ziemski

2 kamienice

II piętrowe 60 i 18 z placem budowlanym w Krakowie (ewentualnie do sprzedania) Adres A. W. Podgórze poste rest.

Nad Dunajcem w przeliecnem położeniu jest

WILLA

o 8 pokojach, z kuchnią i łożniami w bardzo dobrym stanie budowa oraz parku jednego morga 2 kosiolki w miejscu. Cena do sprzedania 7500 zł. Ponadto posiadają białe z mechanicznym napędem. Agencja Lipińskiego. Nowy Sącz.

MIESZKANIE

LETNIE

wie dworek w okolicy leśnej i rozrywkowej, w pięknym położeniu w bliskości Wieliczki

jest do wynajęcia.

Właściciel: ulica Senacka Nr. 6 u stróża. 699 1-8

RETUSZER lub

retuszarka

zaraż potrzebny. — Zgłoszenia do 698 1-2

Agencja Lipińskiego, Nowy Sącz.

Wolne posady.

Wysok wolnych posad poleca na stopujące posady do obsadzenia zaraż Płanck ekonomicznej pensya 7000 koron rocznie bez wstępu, panna służąca z dobrą świadomością ogrodnik kawałek. Zarządca do większego przedsiębiorstwa placu 31 0 kor. rocznie kasy 3000 kor. Flaktydy do hotelu kasy 700 kor. 2. Kandydat do ośmiu kasy 200 zł. Oprócz tych posad wykaz ostatni zawiera przesła 70 różnych posad i zgłoszenia. Kraków Szpitalna 24.

Świetny interes

może zrobić masaż lub kupiec do założenia na własność sklepu korzennego z wyrobem masarskim

Rzyko wykłuzane. 82 2-5

Wiedomości: Kraków, Kieparz Kawiarnia Koziańskiej.

Mam kilka FORTEPANÓW

używanych w dobrym stanie 698 bardzo tanio 3-6

do sprzedania.

Z. Raba, ul. św. Jana 13.

„KAWA ZOROWIA”

610 polecona przez 5-150

krakowskie Towarzystwo lekarskie

jako wzorowo przyrządzony przetworz krajowy, odpowiadający wszelkim wymaganiom dyetycznym

wazdżde do nabycia

Wasniewski i Łuczko

Podgórze przy Krakowie.

Zakład fotograficzny

Fr. KRYJAKA

w Krakowie, plac Dominikański 1. 3.

poszukuje zdolnego retuszerza

za wynagrodzeniem 200 koron miesięcznie od 1-go silno od 15-go lipca za umowieniem kontraktu rocznego. 614 2-10

Jubiler R. ARMATOWICZ

Kraków Rynek główny 1. 18.

SKŁAD WYROBÓW

ZŁOTYCH I SREBRNYCH najgustowniejzych

w najkiszszym wyborze.

Zamiana, tudzież naprawa biżuterii.....

summa i punktualna

CHINSKIE SREBRO po cenach

fabrycznych na składzie.

617 7-1

NAJWIĘKSZY SKŁAD PODRĘCZ Y JANA WALNEGO

Główny skład i fabryka trumien przy ul. św. Tomasza 1. 4. (tuż przy placu Szczepańskim) Telefon Nr. 331. Filia ulica Kupernika 1. 6. — Zakład urządził pogrzeby dla wszystkich stanów, zatawiał sam wszystkie formalności, uchylał po pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podjął się przewoza zwłok do wszystkich krajów Europy.

Na żądanie spłata w ratach miesięcznych.

Posiada własne KATAKUMBY, odsłupaje miejsca pojedynczo na wieczne czasy, lub przyjmując zwłoki do tymczasowego przechowania za miernym czynszem miesięcznym U W A G A. Niekiedy z przedsiębiorców krakowskich ogła szają się, iż mają własny wyrob trumien, co jest niegodziwe z prawdy, gdyż tacy z nich nie ma żadnego wykształcenia, a ten samemu i trumien mu wyrabić nie wolno, a tylko ja, jako majster stolarski, prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam. 199

Znakomite CUKRY DESEROWE

pół kg. w pudełku 2 kor.

6637 13 poleca

pierwsza fabryka wyrobów cukierniczych

Józefa Siermontowskiego

w Krakowie ul. Bracka, telefon 498.

Magazyn towarów wschodnich

FIRMY

Dr Nieć & S-ka

w Krakowie, Rynek Nr. 25, poleca

wyroby ręczne perskie, tureckie, indyjskie, chińskie, japońskie i bośniackie, nadające się do użytku i na podarunki intencjonalne, urodzinowe, ślubne itd.

Cyzelowane i szlifierane w medali i monetał, potrzebne i potrzebne, ukraszone srebrne w dzwonek i złotem w złoty, wykładane podwójną masą, filigranowe, ze srebra, ze sztabulskiej gliny, zegarki damskie i męskie, papieronice, broszki, egzotyczne, fajki, rączki, laski, wazy, wazon, lusterka, imbiury, ramki, sztalukki, szpilki, bransoletki, laseczki, laseczki, szpilki, kosiolki, laseczki dekoracyjne, serwisy na kawę i herbate, fajki sztabulskie, fajeczki, laseczki i t. d.

Hafty wschodnie srebrne i złotem na jedwabiu, suknie, garze i atłasie, chustki, szalki, szarfki korwaty damskie, jaskółki, tawuły, parasole, broszki, pandofe, serowki, kapt, paluszki, paluszki, laseczki, przedki do szalek, apikatory, bafy dekoracyjne. Jedwabne, półjedwabne i bawełniane o wschodnich wzorach bez (materiały) bośniackie i bawosłowe na tutejszy balowy, wyzywne i letnie.

Wszystko oryginalnie wschodnie. Powyższe artykuły w wielkim wyborze i od najtańszych cen. (483 19)